

Katowice, 20.10.2017r.

prof.dr hab.n.med.
Jerzy Sikora

Katedra Zdrowia Kobiety

ul. Medyków 12; 40-752
Katowice

tel. +48 (32) 208 87 52;
kom: 601 512 612

e-mail: jerzy_sikora@poczta.onet.pl

Ocena

rozprawy na stopień doktora nauk medycznych *lekarza medycyny*

Burgharda Abendsteina

pt. **„Tylny kompartment pochwy”** (*The Posterior Compartment of Vagina*)

Zaburzenia statyki narządu rodno u kobiet (*pelvic organ prolapse – POP*) definiuje się jako przemieszczenie narządów miednicy mniejszej poniżej ich prawidłowej anatomicznej lokalizacji. Obniża się jakość życia. Pojawiają się różnorodne zaburzenia czynnościowe związane z nieprawidłowościami anatomicznymi.

Etiologia schorzenia jest wieloczynnikowa. Anomalie anatomiczne powstają najczęściej w wyniku poporodowego uszkodzenia struktur powięziowo-mięśniowo-nerwowych miednicy mniejszej. Za szczególnie obciążające uważa się porody zabiegowe oraz przebyte operacje w obrębie dna miednicy. Istotnym czynnikiem etiologicznym jest szeroko pojęty proces starzenia się organizmu i jego genetyczne i epigenetyczne uwarunkowania pod postacią polimorfizmu genów odpowiedzialnych za biosyntezę białek macierzy zewnątrzkomórkowej. Zmiany endokrynne związane z niedoborem estrogenów i androgenów w okresie pomenopauzalnym zaburzają strukturę i funkcję białek odpowiedzialnych za wytrzymałość biomechaniczną tkanek dna miednicy. Istotne znaczenie w powstawaniu zaburzeń statyki dna miednicy

przypisuje się dodatkowym czynnikom, w tym uwarunkowaniom rasowym i anatomicznym, wrodzonym zaburzeniom syntezy kolagenu, otyłości oraz przewlekłemu kaszlowi.

Zaburzenia anatomiczne bardzo często współistnieją z nieprawidłowościami czynnościowymi; z nietrzymaniem moczu i stolca lub chronicznymi zaparciami i zatrzymaniem moczu. Określono, iż ryzyko konieczności poddania się operacji z powodu nietrzymania moczu i stolca /lub wypadania narządu płciowego w ciągu całego życia kobiety sięga 11% i wzrasta proporcjonalnie wraz z wiekiem.

Przedstawiona do oceny rozprawa doktorska *lek. med. Burgharda Abendsteina* jest jednotematycznym cyklem 5 publikacji zamieszczonych w recenzowanych czasopismach naukowych, w tym 4 prac oryginalnych i jednego listu do redakcji.

Jest to niezwykle cenny i nowatorski materiał naukowy stanowiący bardzo istotny głos w toczącej się od kilku lat dyskusji na temat etiologii, diagnostyki i terapii zaburzeń defekacji oraz mechanizmów odpowiedzialnych za powstawanie objawów nietrzymania stolca. Szczególne znaczenie ma fakt realizacji przez *lek.med. Burgharda Abendsteina* programów badawczych i publikacji uzyskanych wyników w ścisłej współpracy z jednym z twórców nowoczesnej uroginekologii *Peterem Petrosem*, współautorem integralnej teorii nietrzymania moczu u kobiet.

Celem pracy była ocena skuteczności korekty chirurgicznej nieprawidłowości anatomicznych tylnego kompartmentu pochwy w terapii zaburzeń oddawania stolca i w leczeniu dolegliwości bólowych związanych z defekacją.

Cykl prac stanowiących osiągnięcie naukowe *lek. med. Burgharda Abendsteina* powstał w latach 2007 – 2016 w kierowanym wówczas przez *Doktoranta Oddziału Położnictwa i Ginekologii Bezirkskrankenhaus Hall in Tirol w Austrii*, w Ośrodku zajmującym się diagnostyką i terapią zaburzeń statyki miednicy mniejszej, pierwszym w Austrii akredytowanym centrum szkoleniowym dla lekarzy specjalizujących się w endoskopii ginekologicznej i uroginekologii.

Pierwsza z prezentowanych publikacji pt. ***The surgical anatomy of rectocele and anterior rectal wall intussusception*** powstała w czasie

formułowania przez *P.Petrosa* nowej „Teorii Mięśniowo-Elastycznej” prawidłowego i zaburzonego działania odbytu i odbytnicy. Był to czas odchodzenia od obowiązującej przez wiele lat zastawkowej teorii trzymania stolca. Praca autorstwa *lek. med. Burgharda Abendsteina* była pionierską publikacją, w której Autor wykazał jedność strukturalną aparatu zawieszającego pochwy i jej tkanek podporowych czyli więzadeł krzyżowo-macicznych i krocza. Najważniejszym wnioskiem było stwierdzenie, iż zaburzenia oddawania moczu i stolca są ze sobą powiązane i mają wspólną etiologię. Kolejna z prac pt. ***Ligamentous repair using the Tissue Fixation System confirms a casual link between damaged suspensory ligaments and urinary and fecal incontinence***, wiąże się z próbą wkorzystania syntetycznych biomateriałów - minislingu TFS do jednoczesnej, operacyjnej korekty nietrzymania moczu i stolca. Autor wykazał skuteczność mikroinwazyjnej chirurgicznej terapii nietrzymania stolca z dostępu pochwowego za pomocą tylnej taśmy sling. Wyniki następnej pracy nt. ***Role of the uterosacral ligaments in causation of rectal intussusception, abnormal bowel emptying, and fecal incontinence – a prospective study***, wskazują na znaczenie więzadeł krzyżowo-macicznych dla utrzymania statyki odbytnicy. Uszkodzenia strukturalne czy rozluźnienie więzadeł stanowią najczęstszą przyczynę nietrzymania stolca i występowania przewlekłych zespołów bólowych miednicy mniejszej. Publikacja nt. ***Role of the uterosacral ligaments in the causation of urinary and bowel dysfunction***, to list do redakcji zawierający precyzyjny opis mechanizmów powodujących dysfunkcję pęcherza moczowego i odbytnicy oraz kliniczne znaczenie zwiótkowania więzadeł krzyżowo-macicznych. Wskazano na fakt, iż założenie tylnej taśmy sling wiąże się z odbudową kolagenu, przywróceniem właściwej anatomii miednicy i prawidłowej funkcji więzadeł. Ostatnia z przedstawionych do oceny prac nt. ***Vaginal apical prolapse repair using two different sling techniques improves chronic pelvic pain, urgency and nocturia – a multicentre study of 1420 patients***, to duże 9 ośrodkowe badanie, w którym porównywano efektywność dwóch operacyjnych metod korekty nieprawidłowości anatomicznych tylnego kompartmentu pochwy - sacropeksii

(posterior IVS) oraz slingu TFS poprowadzonego przez więzadła podstawowe i krzyżowo-maciczne. Celem terapii była korekta zaburzeń statyki pochwy oraz redukcja objawów bólowych w miednicy mniejszej. Wykazano skuteczność i przydatność kliniczną obu metod, uzyskując efekt istotnego wzmocnienia i poprawę funkcji więzadeł krzyżowo-macicznych.

Dysertacja obejmuje 13 strony tekstu będącego wydrukiem komputerowym. Składa się z 6 rozdziałów. Zawiera wykaz przedłożonych publikacji, 3 stronicowe polsko- i anglojęzyczne wprowadzenie, przegląd piśmiennictwa, cel pracy, streszczenie wyników i wnioski, a także 6 pozycji piśmiennictwa zacytowanego we wprowadzeniu. Dopełnienie stanowi wydruk 5 kopii jednotematycznych publikacji stanowiących osiągnięcie naukowe *Autora*.

Rozdział *Wprowadzenie i Przegląd Piśmiennictwa*, choć bardzo krótki, to jednak bardzo dobrze wprowadza czytelnika w tematykę badań. *Autor* w syntetyczny sposób prezentuje dawne i współczesne poglądy dotyczące prawidłowego i zaburzonego działania odbytu i odbytnicy. Prezentuje mechanizmy mające istotny wpływ na powstawanie zaburzeń defekacji.

Wyniki badań stanowiące treść 5 prezentowanych publikacji odpowiadają założonym *Celom pracy*. Pozwoliły *Autorowi* na stwierdzenie, iż rekonstrukcja chirurgiczna anatomii tylnego kompartmentu pochwy istotnie wpływa na mechanizm oddawania stolca oraz na istotne zmniejszenie dolegliwości bólowych związanych z procesem defekacji.

W podsumowaniu stwierdzam, iż praca będąca przedmiotem niniejszej recenzji jest oryginalna i wartościowa, zarówno w odniesieniu do problematyki badawczej jak i w wymiarze praktycznym. *Lek. med. Burgharda Abendsteina* należy zaliczyć do grona najwybitniejszych badaczy zaburzeń statyki narządu rodowego, szczególnie w zakresie nieprawidłowości tylnego kompartmentu pochwy. Jest autorem lub współautorem pionierskich badań i poświęconych tej tematyce prac naukowych, co szczególnie istotne, afiliowanych także przez niekwestionowany w skali świata Autorytet w zakresie uroginekologii jakim jest *Peter Petros*. Wyniki

opublikowanych prac *Doktoranta* pozwoliły na wprowadzenie do codziennej praktyki klinicznej niezwykle skutecznych, mikroinwazyjnych, przezpochwowych operacji slingowych, korygujących defekty anatomiczne w zakresie kompartmentu tylnego pochwy. Jest to osiągnięcie stanowiące kamień milowy w rozwoju nowoczesnej ginekologii operacyjnej,

Rozprawa doktorska lekarza medycyny *Burgharda Abendsteina* pt. „**Tylny kompartment pochwy**” (*The Posterior Compartment of Vagina*) spełnia warunki określone w art.13 ust.1 ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach naukowych i tytule w zakresie sztuki (Dz.U.Nr 65, poz.595, z późn.zm).

Na podstawie powyższych stwierdzeń mam zaszczyt przedstawić Wysokiej Radzie Naukowej Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie wniosek o dopuszczenie *lek.med. Burgharda Abendsteina* do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Jednocześnie ze względu na unikalnych dorobek naukowy *Doktoranta* i wyniki badań stanowiących podstawę do wprowadzenia do praktyki klinicznej w globalnej skali nowoczesnych i zarazem skutecznych, małoinwazyjnych technik operacyjnych korygujących zaburzenia statyki narządów miednicy mniejszej, mam zaszczyt złożyć wniosek o wyróżnienie ocenianej pracy.

K I E R O W N I K
Oddziału Położniczo - Ginekologicznego,
Patologii Ciąży, Ginekologii Onkologicznej,
Endokrynologii Ginekologicznej
Prof. dr hab. n. med. Jerzy Sikora
specjalista położnictwa i ginekologii
specjalista w dziedzinie perinatologii
2476579